

‘Mannenmishandeling: het taboe voorbij?’

EER ALS MOTIEF

- ◆ Yvonne de Vries
- ◆ René van Blitterswijk

Programma workshop

- Powerpoint presentatie Veilig Thuis Haaglanden
- Casusbespreking in groepjes
- Stelling?
- Vragen?

Verschillen in samenleving

- ◆ Individualistische (Westerse) cultuur;
Samenleving is op het individu georiënteerd
- ◆ Groeps cultuur (80 % wereldbevolking);
Samenleving is op de/het (familie-) collectief georiënteerd

Kenmerken collectieve eercultuur

- ◆ Individueel belang is *ondergeschikt* aan het collectief.
- ◆ Men behoort zich zodanig te gedragen dat de familie *respect van de sociale omgeving* krijgt.
- ◆ Cultuur van zwijgen; Roddels.
- ◆ Een familie woont vaak dichtbij elkaar en vormt een (economische) eenheid.
- ◆ Waarden en normen zijn gebaseerd op het collectief.

Wat is eer?

- ◆ Een familie heeft *eer* als zij als *volwaardig* lid van een gemeenschap wordt beschouwd.
- ◆ De gemeenschap bepaalt (daardoor) of een familie eer heeft.
- ◆ Eer is een bezit wat je *wel, of niet* hebt.
(Status daarentegen kan variëren)
- ◆ Oneervol gedrag van één individu tast de eer van de hele groep (collectief) aan.

Consequenties geschonden eer:

- ◆ Smet / schaamte *hele* familie
- ◆ Groepslidmaatschap op het spel
- ◆ Sociaal isolement
- ◆ Economische consequenties

Eer van de mannen

- ◆ De kuisheid van de *vrouw* is de eer van de *man*.
- ◆ De familie-eer beschermen en bewaken door:
 - ◆ Bewaken van zedelijk fatsoen van vrouwen
 - ◆ Beschermen van de vrouwen tegen “aanvallen van buitenaf” (Controleren vs. beschermen)
- ◆ Vader is verantwoordelijk voor zijn echtgenote en kinderen.
- ◆ Verantwoordelijkheid geldt ook voor andere mannen van de familie (ooms, zonen, neven etc..)

“Wangedrag bij mannen”

- ◆ Verzet tegen huwelijk
- ◆ Verliefd wordt op en/of seks heeft met een meisje, zonder toestemming van haar familie
- ◆ Een andere godsdienst of bekering
- ◆ Verliefd wordt op en/of seks heeft met een getrouwde vrouw
- ◆ Overspel door bv homoseksualiteit (voorbeeld)
- ◆ Homoseksualiteit, passief en actief
- ◆ Transgender
- ◆ De man wil de familie eer niet beschermen of bewaken
- ◆ Geheime voorhuwelijkse relatie: bij uitkomst geheim bv beschuldiging dwang en verkrachting
- ◆ Echtscheiding op initiatief van vrouw

‘Wangedrag’ en eerverlies

Na wangedrag is er pas eerverlies als de buitenwereld er weet van heeft.

- ◆ Geheimhouding door:
 - ◆ Liegen
 - ◆ Vrijheidsbeperking
 - ◆ Bedreiging
 - ◆ Ontkennen
 - ◆ Terugsturen land van herkomst
 - ◆ Uithuwelijking

Zuiveren van de eer

Dit kan *zonder* bloedvergieten door:

- ◆ Bedreigen en afschrikken
- ◆ Mishandeling
- ◆ Huwelijk (huwelijksdwang)
- ◆ Weg- of terugsturen (land van herkomst)
- ◆ Wegtrekken (hele gezin)
- ◆ Verstoting
- ◆ Echtscheiding op initiatief van vrouw

Uiterste oplossing

- ◆ Eerwraak (formeel vonnis van familie)
 - ◆ Gedwongen zelfmoord
 - ◆ In scene gezette zelfmoord
 - ◆ "Ongeluk"

Aanpak veilig thuis

- ◆ **Nauwe samenwerking met politie**
- ◆ **Ga gescheiden in gesprek met betrokkenen**
- ◆ Ga niet vanzelfsprekend in gesprek met ouders/familie van een (jonge) man of vrouw. Spreek hem/haar daarom alleen – het kan de enige kans zijn.
- ◆ Wanneer er vermoeden is van huwelijksdwang, achterlating, eer gerelateerd geweld weet de (jonge) man of vrouw zelf vaak goed wat er aan de hand is, tenzij hij/zij zo in de war is dat dit niet meer lukt.
- ◆ Houd de zaak zo klein mogelijk, het is belangrijk dat zo weinig mogelijk mensen op de hoogte zijn.
- ◆ Blijf waar mogelijk met de (jonge) man of vrouw in contact en/of laat niet los voordat dit echt kan.

Aanpak Veilig Thuis

- ◆ Informeer de (jonge) man of vrouw over alle stappen die u neemt, wat er vervolgens gebeurt en wie hiervan op de hoogte worden gesteld.
- ◆ In gesprek met de (jonge) man of vrouw: respecteer de positie van ouder(s)/familie, de familie hiërarchie en zijn/haar loyaliteit naar hen.
- ◆ Om tot een aanpak van eerdergerelateerd geweld te kunnen komen, is het van belang dat zaken waarin eer mogelijkwjs een rol speelt op tijd worden herkend. Daarbij spelen naast de politie ook andere partners in de veiligheidszorg een belangrijke rol.
- ◆ Voor een adequate signalering en gespreksvoering zorgen professionals ervoor dat zij voldoende interculturele competenties en kennis hebben

Aanpak veilig thuis

- ◆ In gesprek met de (jonge) man of vrouw: respecteer de positie van ouder(s)/familie, de familie hiërarchie en zijn/haar loyaliteit naar hen.
- ◆ Om tot een aanpak van eengerelateerd geweld te kunnen komen, is het van belang dat zaken waarin eer mogelijkwijs een rol speelt op tijd worden herkend. Daarbij spelen naast de politie ook andere partners in de veiligheidszorg een belangrijke rol.
- ◆ Voor een adequate signalering en gespreksvoering zorgen professionals ervoor dat zij voldoende interculturele competenties en kennis hebben.